

ALEXANDRA LANDRE IN GESPREK MET ROZEMARIJN WESTERINK (NL)
Schloss Ringenberg Stipendiaten Interviews
© 2011 Kunstenaars, Auteurs

AL: Tijdens deze Stipendiaten-tentoonstelling in Ringenberg laat je drie werken zien: een selectie tekeningen, een muurschildering en een film. Hoe kom je tot de keuze van deze werken of hebben ze een bepaalde samenhang?

RW: Het verbindende element is de manier van werken. Ik begin meestal met een tekening en gebruik deze techniek in andere media zoals film en installaties. Een tekening is vrij klein en toont meestal een complex beeld, zodat er de behoefte bestaat om te kijken hoe die in andere dimensies gaat werken en om het groter te maken. Daarbij gaat het niet alleen om een stuk groter papier, maar om de hele ruimte erbij te betrekken. Dan wordt het een fysieke beleving, voor de maker en voor de toeschouwer. Het gaat mij om mijn fysieke handeling, het gebaar.

AL: Zou ik kunnen zeggen dat je met je werk in Ringenberg de grenzen van het tekenen opzoekt?

RW: Ja inderdaad. Zo laat de film bijvoorbeeld een soort tekenproces zien. Het werd met analoge stop-motion techniek opgenomen en het filmbeeld is ook een beetje wankel. De verschillende stapjes maken de bewegingen goed zichtbaar. Daarnaast produceer ik uit lagen opgebouwd geluid. Ik maak de tekening in één keer, een 'gebaar' dat irreversibel is. De film toont de opbouw van de tekening, bestaand uit een onomkeerbaar proces. Het gaat tenslotte meer over het tekenen dan over het fenomeen film of geluid. Er ontstaat een wereld waarin de tekening, in tegenstelling tot op het platte vlak, helemaal gaat leven, en er ontstaat een wereld waar de kijker kan toetreden.

AL: Het gebruik van verschillende media is ook een verschuiving in schaal die het publiek telkens weer vraagt om anders te kijken. Speel je bewust met de manier van kijken?

RW: Ja, die blik leid ik. Bij een muurschildering bijvoorbeeld zie je niet alles in een oogopslag, maar het komt op je af. Het is belangrijk dat je niet alles in één keer kunt zien. Dit geldt met name voor de muurschildering, doordat je in de ruimte beweegt. Maar dit geldt ook voor de film en heeft hier te maken met de fragmentarische beeldopbouw en de projectie in de ruimte.

AL: Zou je kunnen zeggen dat het eigenlijk om momentopnames gaat?

RW: Ja, ik maak momentopnames met mijn werk. Het behelst een soort onmogelijkheid, namelijk een moment vast te houden. Zo'n beleving van het moment is altijd persoonlijk en subjectief.

AL: Ligt deze onmogelijkheid wellicht ook in de dichtheid van beelden? De visuele elementen zijn erg verschillend en sommige zijn herkenbaar, roepen associaties met beelden uit media of boeken op. Met zo'n breed visueel vocabulaire vraag ik me af hoe je een keuze maakt. Heb je een beginpunt in de opbouw van je beelden?

RW: Ik begin bij het vastleggen van een moment. Dit moment speelt zich vaak af in het geheugen en deze herinnering is subjectief. Bij veel van deze herinneringen kun je niet helemaal terughalen hoe het er precies uitzag. Neem bijvoorbeeld een droom: je herkent iets, maar je weet niet precies waar je bent. Als je er door te tekenen achter wilt komen, ontstaat tegelijkertijd een vertrouwde, maar ook een vreemde

situatie in dezelfde ruimte. Ik probeer verder te gaan dan het persoonlijke en zoek vervolgens naar externe beelden.

AL: En waarin zie je dan de connectie tussen de interne en externe beelden?

RW: Door een kruising te maken tussen iets collectiefs en iets persoonlijks ontstaat een heel vervreemdend effect. Een symbool heeft al collectieve betekenis vanuit zichzelf. Op het moment dat je ermee speelt, blijkt dit heel gevoelig. Ik ben ook op zoek naar betekenislagen waar ik geen grip meer op kan hebben. Het verliezen van de controle is op de een of andere manier onvermijdelijk als het om herinneringen gaat. Het is een heel interessant proces als de betekenis los komt te staan van een beeld.

AL: De betekenis lijkt te zweven. De onmogelijkheid om dingen volledig te bevatten lijkt een heel menselijk en fundamenteel dilemma. Is dit een soort thema of onderwerp dat ook op andere manieren in jouw werk terug komt?

RW: In mijn werk maak ik gebruik van een precies getekende voorstelling en directe tekenbewegingen er overheen. Ik combineer lagen, iets heel persoonlijks, een gevoel en iets algemeen, een representatie. Het is enerzijds persoonlijk, maar heeft anderzijds ook een relatie met de wereld om mij heen. De combinatie van beelden en de techniek is voor mij een manier om iets te construeren en het tegelijkertijd weer af te breken.

AL: Wat bedoel je met construeren en tegelijkertijd weer af te breken?

RW: Ik maak een beeld of voorstelling en die kan beladen zijn. Dit breek ik door er een beweging overheen te maken of ik bouw het op, door er versieringen aan toe te voegen. Het is een soort ontkenning van de eigenschappen van het beeld. Hierdoor speel ik met de lading, zet de verschillen op scherp en maak de betekenis fluïde. Tenslotte speelt de vraag waar zich het kruispunt van collectiviteit en persoonlijkheid bevindt, zoals bij voorbeeld archetypische dromen.

AL : Heeft de plek van de residentie nog een bepaalde invloed op jou of op je werk?

RW: Het is een fijne plek en een nieuwe situatie, dat genereert veel nieuwe indrukken die zich in mijn geheugen nestelen. Deze sfeer aan beelden, zal zich op een of ander moment in een nieuw werk of nieuwe belevingswereld gaan materialiseren.